24 Cathedral Road / 24 Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 2032 0500
Fax / Ffacs: 029 2032 0600
Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660
info@audit.wales /
post@archwilio.cymru

Dr Andrew Goodall CBE
Cyfarwyddwr Cyffredinol –
Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Prif Weithredwr GIG Cymru
Llywodraeth Cymru

Cyfeirnod: AC/211/caf
Dyddiad cyhoeddi: 30 Medi 2020

Annwyl Andrew

Cronfeydd cyfun rhanbarthol mewn perthynas â lleoedd i bobl hŷn mewn cartrefi gofal

Cwblhaodd fy staff ddau adolygiad yn ddiweddar yn edrych ar ofal preswyl a nyrsio yng Ngogledd Cymru, yn benodol yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy a Chyngor Sir Ddinbych. Fel rhan o'r gwaith hwn, bu fy nhîm yn siarad â swyddogion Llywodraeth Cymru yn eich Cyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol ac Integreiddio i gael gwybodaeth ar gyfer y gwaith, ac eto wrth glirio'r adroddiadau. Mae copïau o'r adroddiadau hyn ynghlwm.

Er mai ar drefniadau lleol yn bennaf y mae'r adroddiadau hyn yn edrych, maent hefyd yn codi rhai pryderon penodol ynglŷn â chronfa gyfun ranbarthol Gogledd Cymru mewn perthynas â lleoedd i bobl hŷn mewn cartrefi gofal. Partneriaeth yw'r gronfa gyfun ranbarthol hon rhwng pob un o chwe chyngor Gogledd Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

Canfuom, er bod cyllid gan y sefydliadau perthnasol yn cael ei adneuo i ddechrau mewn cronfa gyfun, a weinyddir gan Gyngor Sir Ddinbych, fod yr arian yn cael ei ddychwelyd i bob cyfrannwr 24 awr yn ddiweddarach. Wrth siarad â swyddogion Llywodraeth Cymru, deallwn fod hyn yn bodloni'r gofynion technegol lleiaf posibl dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Fodd bynnag, am resymau amlwg, rydym wedi dod i'r casgliad nad yw hyn yn cynnig gwerth am arian nac yn sicrhau unrhyw un o'r manteision a fwriadwyd drwy gronfa gyfun.

Er nad yw Archwilio Cymru wedi rhoi prawf ar y trefniadau mewn rhanbarthau eraill, deallwn eu bod o natur gyffelyb. Efallai bod hyn wedi cael ei nodi yn eich adolygiad ar weithredu cyllidebau cyfun fel rhan o Fframwaith Gwerthuso'r Cyllidebau Cyfun, y deallwn y ceir adroddiad ganddo cyn bo hir.

Dymunaf dynnu eich sylw at y mater hwn oherwydd ei fod yn codi rhai pryderon sylweddol ynghylch y defnydd ymarferol o gyllidebau cyfun ar gyfer darparu cartrefi gofal yng Ngogledd Cymru ac yn ehangach, o bosibl, yng Nghymru. Ymddengys bod yr hyn y sylwasom arno yng Ngogledd Cymru yn syrthio'n fyr o gryn ffordd o fanteision ehangach cyllidebau cyfun, oedd yn cael eu rhagweld drwy Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Gyda hynny mewn golwg, byddwn yn croesawu gwybodaeth am y camau y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu eu cymryd i fynd i'r afael â'r pryderon hyn ac unrhyw argymhellion penodol sydd wedi deillio o waith a wnaed fel rhan o Fframwaith Gwerthuso'r Cyllidebau Cyfun.

Bydd y symiau o arian cyhoeddus sy'n gysylltiedig â'r trefniadau hyn ledled Cymru yn dod i rai cannoedd o filiynau o bunnau. Byddwch felly'n deall fy mod yn chwilio am rywfaint o sicrwydd bod y trefniadau angenrheidiol yn eu lle i alluogi Llywodraeth Cymru i gyflawni ei huchelgais ar gyfer y cronfeydd cyfunol hyn mewn ffyrdd sy'n cynrychioli gwerth am arian ac sy'n sicrhau'r manteision a fwriadwyd i ddefnyddiwr y gwasanaeth yn y pen draw.

Edrychaf ymlaen at dderbyn eich ymateb.

Yn gywir

ADRIAN CROMPTON
Archwilydd Cyffredinol Cymru

cc: Albert Heaney, Cyfarwyddwr – Gwasanaethau Cymdeithasol ac Integreiddio, Llywodraeth Cymru

Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol a Byrddau Iechyd